

Vonnisnummer
Repertoriumnummer 2017 /
Datum van uitspraak 8 februari 2017
Rolnummer A / 16 / 7233

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Niet aan te bieden aan de
ontvanger

Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen

Vonnis

Voorzitter, zetelend zoals in kort geding

Aangeboden op
Niet te registreren

mevrouw K ,

ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer ,

de BVBA LN KNITS,

ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer 0628.724.207,

wonende, dan wel met maatschappelijke zetel gevestigd te 2140 Borgerhout, Eugène Joorsstraat 50,

eisende partij, vertegenwoordigd door mr Koen DE WINTER en mr Pierre BERGER, advocaten, met kantoor te 2000 Antwerpen, Meir 24, voor wie ter zitting mr Michaël DEVROEY en mr Stéphanie LIEBAERT verschijnen,

TEGEN

mevrouw M ,

wonende te , ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer ,

verwerende partij, vertegenwoordigd door mr Fabienne BRISON, mr Carina GOMMERS en mr Margot VAN MEERBEECK, advocaten, met kantoor te 1040 Etterbeek, Nerviërsstraat 9–31, voor wie ter zitting mr BRISON en mr VAN MEERBEECK verschijnen.

I. SITUERING VAN HET GESCHIL

De eisende partij, mevrouw K , heeft een onderneming uitgebouwd (die zij via haar vennootschap BVBA LN KNITS uitbaat onder de merken *LN*, *LN Andes* en *LN Baggy Beanies*) waarmee zij handgemaakt breigoed verkoopt volgens *fair trade*-principes. Deze activiteit is voortgevloeid uit een hobby, en kent thans een aanzienlijk succes.

Zij verwijt de verwerende partij, mevrouw M , een gelijkaardige onderneming te hebben opgezet (onder de naam *Kloé* of *Handmade by Kloé*) en daarbij op onaanvaardbare wijze haar concept te hebben overgenomen. Hierdoor zou zijn auteursrechten van mevrouw K en LN KNITS en de eerlijke marktpraktijken schenden.

II. PROCEDUREVERLOOP

Mevrouw K en LN KNITS hebben het geding ingeleid bij dagvaarding betekend op 7 september 2016.

Bij beschikking gewezen op 14 september 2016 werd aan partijen krachtens artikel 747, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek akte gegeven van de conclusietermijnen die zijn waren overeengekomen.

De zaak werd door een beschikking gewezen op 14 december 2016 vastgesteld en in beraad genomen op de openbare zitting van 11 januari 2017 nadat de raadslieden van partijen alsook mevrouw M werden gehoord.

Het onderwerp van de vordering wordt uitsluitend bepaald door de syntheseconclusies. De rechtbank hield bij de beoordeling van het geschil dan ook rekening met:

- de conclusie en de stukken neergelegd op 10 november 2016 door mevrouw K en LN KNITS,
- de syntheseconclusie neergelegd op 8 december 2016 en de stukken neergelegd op 23 december 2016 door mevrouw M.

In deze procedure werd de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken nageleefd.

III. DE VORDERING

De vordering van mevrouw K en LN KNITS strekt ertoe te horen vaststellen dat mevrouw M inbreuken pleegt op hun auteursrechten en op de eerlijke marktpraktijken, en hen de staking hiervan te horen bevelen.

IV. BEOORDELING

A. HET GEZAG VAN GEWIJSDE VAN DE BESCHIKKING BESLAG INZAKE NAMAAK

1. In eerste orde voeren mevrouw K en LN KNITS aan dat de inbreuken die zij aan mevrouw M verwijten, zouden vaststaan doordat de beschikking van de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van koophandel te Brussel, die hen het beslag inzake namaak toestond, gezag van gewijsde zou hebben.

2. Krachtens artikel 23 van het Gerechtelijk Wetboek strekt het gezag van het rechterlijk gewijsde zich niet verder uit dan tot hetgeen het voorwerp van de beslissing heeft uitgemaakt. Vereist wordt dat de gevorderde zaak dezelfde is, dat de vordering op dezelfde oorzaak berust, ongeacht de ingeroepen rechtsgrond, dat de vordering tussen dezelfde partijen bestaat, en door hen en tegen hen in dezelfde hoedanigheid gedaan is.

3. Krachtens artikel 1369*bis*/1, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de personen die, op grond van een wet betreffende het auteursrecht een vordering inzake namaak kunnen instellen, met de toestemming van de voorzitter van de rechtbank van koophandel, verkregen op verzoekschrift, door een deskundige laten overgaan tot de beschrijving van alle voorwerpen, elementen, documenten of werkwijzen die van aard zijn de beweerde namaak alsook de oorsprong, de bestemming en de omvang ervan aan te tonen.

Krachtens 1369*bis*/1, § 3 onderzoekt de voorzitter, die uitspraak doet over een verzoek tot verkrijging van maatregelen tot beschrijving:

- 1) of het intellectueel eigendomsrecht waarvan de bescherming wordt ingeroepen, ogenschijnlijk geldig is;
- 2) of er aanwijzingen zijn dat inbreuk zou zijn gemaakt op het intellectueel eigendomsrecht of dat een inbreuk dreigt.

De procedure tot het leggen van beslag inzake namaak is duidelijk een procedure die de bewijsgaring beoogt.

4. In de huidige procedure vorderen mevrouw K en LN KNITS de staking van handelingen van mevrouw M die zij als oneerlijke marktpraktijken aanmerken. De schending van het auteursrecht is er één van.

Krachtens artikel VI.104 van het Wetboek Economisch Recht is elke met de eerlijke marktpraktijken strijdige daad waardoor een onderneming de beroepsbelangen van een of meer andere ondernemingen schaadt of kan schaden, verboden. Wanneer de rechter een inbreuk op een auteursrecht vaststelt, beveelt hij krachtens artikel XI.334, § 1, lid 1 van het Wetboek Economisch Recht tegenover elke inbreukmaker de staking van deze inbreuk. Krachtens artikel XVII.1, lid 1 van het Wetboek Economisch Recht stelt de voorzitter van de rechtbank van koophandel het bestaan vast en beveelt de staking van een daad die een inbreuk uitmaakt op de bepalingen van dit Wetboek.

5. Uit deze bepalingen volgt bovendien dat de beschikking in kwestie geen gezag van gewijsde kan hebben in deze procedure. Vooreerst is hetgeen mevrouw K en LN KNITS vorderen verschillend: destijds vroegen zij de machtiging om het beslag inzake namaak te mogen leggen, terwijl zij thans aanspraak maken op een stakingsmaatregel. Verder is de toetsingsnorm volledig verschillend: de vordering tot toelating om beslag inzake namaak te mogen leggen moet worden beoordeeld aan de hand van de *ogenschijnlijke* geldigheid van het intellectueel eigendomsrecht dat wordt ingeroepen, en de voorzitter moet slechts onderzoeken of er *aanwijzingen* zijn van een schending ervan.

De huidige procedure is volledig verschillend, nu zowel de titulariteit van het auteursrecht als het bestaan van schendingen zullen moeten worden bewezen om de verweten inbreuk te kunnen vaststellen, en dus om de stakingsmaatregel te kunnen opleggen.

B. DE AUTEURSRECHTEN

1. Algemene principes

6. Mevrouw K en LN KNITS voeren aan dat mevrouw M een inbreuk pleegt op hun auteursrechten *"op het LN Format, alsook op de afzonderlijke onderdelen ervan"*.

7. Het is vooreerst van belang te onderstrepen dat auteursrechtelijke bescherming een uitzondering is: scheppingen behoren in principe tot het publieke domein, tenzij zij onder de voorwaarden voor auteursrechtelijke bescherming vallen. Om auteursrechtelijk beschermd te kunnen worden, is het vereist dat een schepping (1) uitgedrukt is in een bepaalde vorm die de mededeling ervan aan het publiek toelaat, en (2) origineel is.

Het auteursrecht heeft daarbij niet tot strekking een idee of concept te beschermen en houdt geen verband met de bescherming van de belangen van een onderneming.

8. Krachtens artikel XI.165 van het Wetboek Economisch Recht heeft alleen de auteur van een werk van letterkunde of kunst het recht om het op welke wijze of in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk te reproduceren of te laten reproduceren.

Krachtens artikel 2 van de Berner conventie omvat de term 'werken van letterkunde en kunst' alle voortbrengselen op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst, welke ook de wijze of de vorm van uitdrukking zij.

Krachtens artikel 9, 2. van het TRIPs-Verdrag strekt de bescherming van het auteursrecht, onder het stelsel van de Berne Conventie, zich uit tot uitdrukkingvormen en niet tot denkbeelden, procedures, werkwijzen of mathematische concepten als zodanig.

9. De bescherming die de auteur geniet geldt evenwel slechts met betrekking tot materiaal dat oorspronkelijk is in die zin dat het gaat om een eigen intellectuele schepping van de auteur ervan. Een intellectuele schepping is een eigen schepping van de auteur wanneer zij de uitdrukking vormt van diens persoonlijkheid. Dat is het geval wanneer de auteur bij het maken van het werk zijn creatieve bekwaamheden tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzen.

Aan dit oorspronkelijkheidscriterium is voldaan wanneer de maker zijn creatieve vaardigheden op een originele manier tot uiting heeft kunnen brengen door het maken van vrije en creatieve keuzes en zo in staat is zijn werk een 'persoonlijke noot' te geven.

Aan het oorspronkelijkheidscriterium is echter niet voldaan wanneer de uitdrukking van deze onderdelen door hun technische functie wordt bepaald, aangezien de verschillende manieren om een idee uit te voeren dan zodanig beperkt zijn dat het idee samenvalt met de uitdrukking ervan.

2. Het 'LN Format'

10. Uit voorgaande regels volgt dat het 'format' als zodanig, bij gebrek aan concrete uitdrukking ervan, niet voor auteursrechtelijke bescherming vatbaar is.

11. De bestanddelen ervan, mevrouw K en LN KNITS deze in randnummer 45 van hun conclusie identificeren, zullen achtereenvolgens worden onderzocht.

3. Het verhaal, het zakelijk model, de verkoop en de eigen wol

12. Mevrouw K en LN KNITS verwijten mevrouw M hun zakelijk model te hebben overgenomen, met inbegrip van de goederen en eigen wol die zij verkoopt, alsook het achterliggende verhaal.

13. Om dezelfde redenen als hierboven weergegeven in verband met het concept, moet worden vastgesteld dat deze elementen niet voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komen.

4. Het label en de afwerking

14. Wat het label en de afwerking van de producten door middel van een 'button' betreft, moet worden vastgesteld dat het label dusdanig verschilt dat er geen overeenstemming kan worden vastgesteld.

Het plaatsen van een metalen 'button' aan de rechterkant van het product (muts of sjaal) is niet auteursrechtelijk beschermbaar, net zomin als het gebruik van *hangtags* of het gebruik van fleecestof voor de voering van mutsen.

5. De website, de lookbooks, de packshots en het gebruik van sociale media

15. Dat de websites (en webshops) van partijen («www.lnknits.com» en «www.bykloe.com») en hun '*signature banners*' visuele gelijkenissen vertonen, kan onmogelijk worden ontkend. Nochtans kan ook hier geen auteursrechtelijke inbreuk worden vastgesteld: het is de algemene stijl die gelijk loopt, zonder dat concrete elementen werden overgenomen.

Dit kan ook worden vastgesteld wat betreft het gebruik van de sociale media, waarbij de verweten gelijkenissen (bijvoorbeeld het presenteren van mutsen in een cirkelvormige vorm of naar kleur gerangschikt) de originaliteitstoets niet doorstaan. Het gebruik van *hashtags* is, per essentie, niet beschermbaar.

Hetzelfde geldt ook wat betreft de '*lookbooks*', waarbij mevrouw K en LN KNITS ten onrechte stellen dat de combinaties van locaties, poses, stijl en kleuren aanleiding zouden geven tot auteursrechtelijke bescherming.

De '*packshots*', waarop een gevouwen sjaal te zien is waarvan de hoek werd omgeslagen, is evenmin origineel. Het valt daarenboven perfect te verklaren door het zichtbaar willen maken van de breisteek aan de achterkant.

6. De collectie

16. De collectie van mevrouw K en LN KNITS is een concept, dat op zich niet voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komt. mevrouw K en LN KNITS verwijzen slechts naar één concreet stukken die door mevrouw MATTHIEU zou zijn gekopieerd (mails naar haar Peruaanse correspondenten op 6, 16 en 28 mei 2016).

Er is echter geen bewijs van het feit dat zo'n gelijkaardige cardigan ook zou zijn gerealiseerd.

7. De boeken

17. Tenslotte verwijt mevrouw K en LN KNITS mevrouw M bepaalde tekeningen uit hun *'do it yourself'*-boeken te hebben overgenomen.

Voor zover de concrete tekeningen die zij hier aanwijzen als een reproductie moeten worden beschouwd, tonen mevrouw K en LN KNITS niet aan houder te zijn van de auteursrechten op deze tekeningen (eerder dan de tekenaar die ze heeft gerealiseerd).

8. De key beanies

18. Verder verwijten mevrouw K en LN KNITS mevrouw M dat zij als promotiemateriaal kleine mutsjes uitdelen die als sleutelhanger kunnen dienen (*'key beanies'* voor LN KNITS en *'iniminibeanies'* voor Kloé).

19. Hoewel mevrouw M niet concludeert over de auteursrechtelijke beschermbaarheid hiervan, moet deze worden betwijfeld. Op de eigenlijke mutsen (*'beanies'*) kan mevrouw K alleszins geen auteursrechten aanspraak maken. Zij doet dit ook niet. Het louter reproduceren van deze mutsen in miniatuurvorm is niet voldoende om de originaliteitsdrempel te kunnen nemen.

Verder moet worden vastgesteld dat beide producten zeer nauw op elkaar aansluiten. Het is echter terecht dat mevrouw M op de verschillen wijst (eerder ovaal vs. piramidaal met pompon, grootte, al dan niet aanwezigheid van een geplooid rand, al dan niet te gebruiken om de sleutel erin te bewaren). Deze verschillen brengen met zich mee dat er van reproductie van het ontwerp van mevrouw K en LN KNITS geen sprake is. Hier anders over oordelen zou betekenen dat aan het concept *'key beanie'* auteursrechtelijke bescherming wordt toegekend.

9. Besluit

20. De rechtbank stelt dan ook vast dat mevrouw K en LN KNITS niet aantonen dat mevrouw M inbreuken pleegt op de auteursrechten die zij inroepen.

Voor zover deze vordering gebaseerd is op deze inbreuken, moet zij daarom worden afgewezen als ongegrond.

C. DE MARKTPRAKTIJEN

1. *Algemeen — parasitaire aanhaking*

21. Verder verwijten mevrouw K en LN KNITS mevrouw M op meer algemene wijze de eerlijke marktpraktijken te schenden.

22. Net zoals wat betreft het auteursrecht, is het nuttig om in deze context in herhaling te brengen dat kopiëren in principe geoorloofd is, en de bescherming een uitzondering. Een daad waarbij een verkoper het aanbod van een andere marktdeelnemer in verband met diensten of producten nabootst is in beginsel toegelaten, tenzij de verkoper hierdoor, hetzij, een door de wetgeving op de intellectuele eigendom beschermd recht miskent, hetzij, dit aanbod doet onder begeleidende omstandigheden die indruisen tegen de eisen van de eerlijke marktgebruiken. De verkoper die, zonder zelf een creatieve inspanning te leveren, rechtstreeks voordeel haalt uit belangrijke inspanningen of investeringen gewijd aan een creatie met economische waarde van een andere verkoper, begaat nog geen daad strijdig met de eerlijke handelsgebruiken.

Op grond van het behalen van een voordeel om een andere reden dan het louter nabootsen, zou nochtans kunnen worden vastgesteld dat dit handelen onrechtmatig is. Die andere redenen bestaan niet alleen uit de miskenning van intellectuele eigendomsrechten of verwarringstichtende reclame maar kunnen elke vorm van onrechtmatig gedrag zijn.

23. Uit hetgeen voorafgaat blijkt ook dat er geen schending van auteursrechten kan worden vastgesteld. In zoverre deze verweten inbreuken worden gebruikt om schendingen van eerlijke marktpraktijken mee te karakteriseren, is ook deze vordering dan ook ongegrond.

Er zal verder moeten worden onderzocht of er hier sprake kan zijn van begeleidende omstandigheden die indruisen tegen de eisen van de eerlijke marktgebruiken.

2. *Verwarringsgevaar en reputatieschade*

24. Het concept van mevrouw K en LN KNITS maakt op zich geen beschermbare creatieve inspanning uit nu er heel wat vergelijkbare initiatieven op de markt zijn. Dat mevrouw K haar onderneming met succes heeft uitgebouwd, is hier geen factor. Verder heeft mevrouw M eigen creatieve inspanningen geleverd bij de uitbouw van haar huisstijl en collectie. Van enige verwarringstichting tussen beide ondernemingen kan evenmin sprake zijn nu mevrouw M haar goederen duidelijk identificeert. Dat dit in dezelfde stijl als mevrouw K en LN KNITS zou gebeuren, is nog niet voldoende om verwarring te stichten bij de consument. Deze stijl is immers geen kenmerk van K1Ln op zich, maar eerder een eigentijdse vormgeving. Verwarringstichting zou trouwens niet in het voordeel van mevrouw M zijn, die een eigen reputatie wil uitbouwen.

25. Van reputatieschade voor mevrouw K en LN KNITS is geen sprake.

Het feit dat mevrouw M gelijkaardige producten voor een lagere prijs op de markt brengt is op geen enkele wijze onrechtmatig.

Het staat mevrouw K en LN KNITS vrij om hogere kwaliteit te bieden, dan wel om hun merk uit te bouwen tot een luxeproduct dat alleen al om het merk gegeerd wordt. De rechtspraak die zij aanhalen (HvJ 23 april 2009, C-59/08, *Copad t Christian Dior*, ECLI:EU:C:2009:260) is echter hier niet relevant: deze betrof de aantasting van de reputatie van een merk (hetgeen hier niet speelt) door een licentiehouder (wat hier ook niet het geval is).

3. Misbruik van besloten informatie

26. Dat mevrouw M het bestand met de 'lookbook' van de toekomstige collectie van LN KNITS heeft bemachtigd is op zich zorgwekkend. Het feit dat zij niet bekendmaakt wie hiervan aan de oorsprong ligt, brengt echter nog geen onrechtmatige marktpraktijk met zich mee. Er blijkt ook niet dat mevrouw M deze informatie concreet zou hebben gebruikt in het nadeel van mevrouw K en LN KNITS.

4. Kwade trouw

27. Tenslotte moet de rechtbank vaststellen dat bij mevrouw M geen kwade trouw kan worden vastgesteld, hoogstens onvoorzichtigheid wanneer zij nauw tracht aan te sluiten bij het zakelijk model van mevrouw K.

Er moet daarbij worden opgemerkt dat een aantal verwijzingen naar mevrouw K en LN KNITS in het materiaal van mevrouw M bestond in instructies om één en ander net op hoewel soms gelijkaardige, dan toch verschillende wijze aan te pakken.

Dat mevrouw M bij gelegenheid aan haar moeder heeft gevraagd om een mail te sturen "om heisa te vermijden", wijst op zichzelf niet op onrechtmatig handelen, zeker in de concrete context. De mails in kwestie waren perfect legitiem, ongeacht wie ze verstuurd zou hebben.

D. BESLUIT

28. Het staat vast dat mevrouw K als eerste begonnen is met haar concept en zakelijk model, en hiermee haar reputatie op de Belgische markt heeft verzekerd. Het staat evenzeer vast dat mevrouw M, ongetwijfeld vanuit een oprechte insteek, een weg is opgegaan die bijzonder nauw aansluit met het model van mevrouw K en LN KNITS, zich op hun werkwijze heeft geïnspireerd, en daarbij de uiterste grenzen van het aanvaardbare heeft opgezocht. Het is duidelijk dat zij mevrouw K als haar 'rolmodel' heeft beschouwd en daarbij zeer ver is gegaan in de gelijkenissen bij het uitbouwen van haar eigen onderneming. De frustratie hierdoor bij mevrouw K is meer dan begrijpelijk, en het gegeven dat mevrouw K en mevrouw M zelfs zo sterk op elkaar lijken dat ze zussen zouden kunnen zijn zal dit gevoel ongetwijfeld nog in de hand werken: zelfs het promotiemateriaal waar zij beide model staan voor hun ontwerpen is vertoont hierdoor een bijkomende mate van gelijkenis.

Dit wil echter niet zeggen dat mevrouw M ook juridisch iets zou kunnen worden verweten. Zoals hierboven aangegeven kan geen auteursrechtelijke inbreuk worden vastgesteld en kan ook niet worden vastgesteld dat mevrouw M de grenzen van de eerlijke marktpraktijken zou hebben overschreden.

De vordering van mevrouw K en LN KNITS moet dan ook worden afgewezen als ongegrond. Daarbij zal deze zaak wel als wekkersignaal voor mevrouw M dienen om haar eigen weg op te gaan zonder de sporen van haar voorbeeld al te nauw op te volgen.

V. DE PROCESKOSTEN

29. Krachtens artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst ieder eindvonnis de in het ongelijk gestelde partij in de kosten. Krachtens artikel 1018, 6° van het Gerechtelijk Wetboek omvatten deze kosten de rechtsplegingsvergoeding.

Voor het berekenen van de rechtsplegingsvergoeding moet volgens artikel 2 van het Koninklijk Besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat, het bedrag van de vordering te worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 557 tot 562 en 618 Ger.W.

30. Volgens deze regels is de vordering van mevrouw K en LN KNITS niet in geld waardeerbaar. Conform ditzelfde K.B. bedraagt de rechtsplegingsvergoeding dus het basisbedrag van € 1.440,00. Er zijn immers geen redenen aanwezig die een afwijking van dit basisbedrag zouden rechtvaardigen.

31. De partij tegen wie verschillende partijen onderscheiden vorderingen hebben ingesteld, heeft recht op een rechtsplegingsvergoeding van elk van de in het ongelijk gestelde partijen afzonderlijk.

In dit geval stellen mevrouw K en LN KNITS dezelfde vordering, zodat er maar aanleiding bestaat om één rechtsplegingsvergoeding te begroten.

VI. BESLISSING

Rechtdoende op tegenspraak en na erover te hebben beraadslaagd, komt de Rechtbank tot volgende beslissing:

- zij verklaart de vordering toelaatbaar doch ongegrond en wijst ervan af,
- zij verwerpt alle andere en strijdige middelen als niet ter zake dienend,

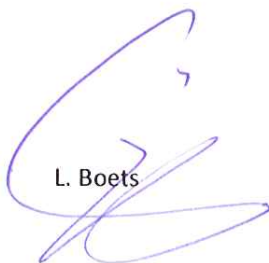
- zij verwijst mevrouw K de BVBA LN KNITS gezamenlijk in de kosten van het geding, die door mevrouw M worden begroot, en door de Rechtbank worden vereffend op de rechtsplegingsvergoeding van € 1.440,00.

Dit vonnis werd gewezen door de voorzitter van de Rechtbank van Koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen:

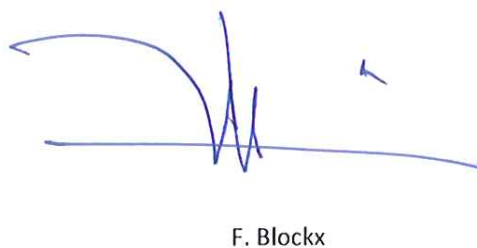
F. BLOCKX, rechter, waarnemend voorzitter,

L. BOETS, griffier,

en uitgesproken in openbare zitting op **8 februari 2017** door de voorzitter, bijgestaan door de griffier.

L. Boets

F. Blockx